

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1.

Гендерні образи та наративи у формуванні толерантного суспільства

Завдання 1. Мапа гендерних символів.
Студенти визначають, як певні культурні символи формують або руйнують гендерну толерантність.

Питання для аналізу:

- Який гендерний образ транслює символ?
- Які цінності він нормалізує?
- Чи веде символ до прийняття різних гендерних ролей та ідентичностей?

Алгоритм аналізу

1. Опис символу (культурна сфера, походження, візуальна форма).
2. Гендерний образ, який він транслює (жіночість, маскуліність, небінарність, гнучкі ролі).
3. Цінності, які нормалізує (рівність, солідарність, патріархальність, догляд, влада, емоційність).
4. Яке суспільне сприйняття він формує:
 - толерантне?
 - обмежене?
 - стереотипне?
5. Чи сприяє символ інклюзії різних гендерних ідентичностей?

Питання для обговорення

- Чи можуть традиційні символи адаптуватися до сучасних гендерних реальностей?
- Як змінюються символи в умовах війни, кризи, соціальних трансформацій?
-

Завдання 2. Міфологічні гендерні патерни.
На прикладі сучасного твору мистецтва студенти з'ясовують:

- які гендерні міфи відтворено;
- чи сприяє мистецький твір культурі поваги до різних гендерних досвідів.

Критерії аналізу

1. Які гендерні міфи використані?
 - «сильна жінка»,
 - «героїчний чоловік»,
 - «мужність = беземоційність»,
 - «жіночість = слабкість»,
 - міф про тілесну нормативність.
2. Як ці міфи «працюють»:
 - відтворюють старі моделі,
 - чи підривають їх?
3. Чи пропонує твір емансипативну модель: рівність, партнерство, взаємодію?

4. Чи сприяє мистецький твір поширенню толерантності та поваги до гендерної різноманітності?

Рефлексія

- Які нові гендерні архетипи пропонує сучасне мистецтво?
- Чому мистецтво здатне швидше трансформувати міф, ніж політичні інституції?

Завдання 3. Аналіз мемів і коротких відео з погляду:

- гендерної репрезентації;
- толерантності/дискримінації;
- можливості використання мемів для гендерної освіти.

Матеріал

Меми / TikTok / Reels / Instagram Stories / короткі влоги з українського та європейського медіапростору.

Критерії аналізу

1. **Гендерна репрезентація:**
 - чи є вона інклюзивною?
 - чи містить образи, що закріплюють стереотипи?
 - чи присутні мізогінія, сексизм, гомофобія, ейджизм?
2. **Толерантність / дискримінація:**
 - чи підсилює мем повагу до відмінностей?
 - чи використовує мову ненависті?
 - чи є приховані форми дискримінації (humor-based discrimination)?
3. **Потенціал мемів у гендерній освіті:**
 - чи можна використати цей мем у тренінгах чи лекціях?
 - чи здатен мем трансформувати суспільні установки через гумор?
 - чи несе він ціннісний меседж, близький до стратегій ЄС?

Підсумкова мікро-дискусія (5 хв)

- Чи може гумор бути інструментом толерантності?
- Де проходить межа між іронією й дискримінацією?

Завдання 4. Створення візуального меседжу про гендерну толерантність.

Студенти формують:

- постер/мем/візуальний символ, що підсилює гендерну толерантність;
- коротке пояснення, який гендерний стереотип долає цей образ.

Формат

Студенти працюють індивідуально або в парах.

Інструменти: Canva, PowerPoint, Photoshop, Collage, Procreate, навіть ручний ескіз.

Продукт

- Постер / мем / наклейка / банер / короткий відеофрагмент.
- Візуальний образ має **підсилювати інклюзивність** і демонструвати **цінності гендерної рівності**.

Обов'язкові елементи

1. Видимість різних гендерів.
2. Відсутність стереотипів (напр., жінка ≠ лише догляд; чоловік ≠ лише сила).
3. Характерний «європейський стиль інклюзивності»: прості форми, спільні цінності, позитивні меседжі.

Коротке пояснення (до 5 речень)

- Який стереотип долає роботи?
- Який меседж ви транслюєте?
- Яку емоцію формуєте?
- Як ваше зображення сприяє культурі толерантності?